již svrchu bylo uvedeno, mluviti o zkrácení obce územně zmenšené v jejím právu, což bylo uznáno nejen v cit. již nál. Boh. A 8549/30, nýbrž i v nál. Boh. A 8575/30 a 9032/31.

Stěžující si obec však v tomto smyslu věcné námitky neformuluje a neuvádí nic, z čeho by plynulo, že spornou změnou hranic bude ohrožena její způsobilost plniti úkoly, jež jsou zákonem na ni vloženy. — —

Č. 10.420.

Učiteľstvo (Slovensko): Je nárok nezletilých sirot po učiteľoch na ľudových školách na zaopatrovacie pôžitky vázán na podmienku pobytu na území čsl. republiky?

(Nález zo dňa 15. marca 1933 č. 4130.)

Vec: Dr. Eugen K. vo V. čo tútor nezl. Edity K. a nezl. Hugona K. proti referátu ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave o zaopatrovací pôžitky.

Výrok: Sťažnosť sa zamieta pre bezdôvodnosť.

Dôvody: Podaním de pres. 22. februára 1929 domáhal sa st-ľ čo tútor nezletilého Ottu, Edity a Hugona K., detí dňa 13. apríla 1928 zomrelého Alexandra K., bývalého učiteľa na židovskej ľudovej škole v S., stanovenia a poukázania úmrtného, ďalej polročného platu zomrelého pre zmienené nezletilé siroty a zaopatrovacích pôžitkov pre tieže.

Žal. úrad napadnutým rozhodnutím vyhovel tejto žiadosti len, pokiaľ išlo o úmrtné s poukázaním čiastky 3.600 Kč, žiadosti však o poukázanie polročného platu pre siroty nevyhovel, lebo sa na zomretého vzťahovaly už platové predpisy zák. č. 104/26 a v tom nieť žiadneho takého stanovenia, na základe ktorého by mohol byť žiadaný plat poukázaný; tej žiadosti, v ktorej sa žiada pre siroty sirotská penzia, žal. úrad tiež nevyhovel, lebo syn Oto, narodeny 17. augusta 1911, zamestnaný je s platom ročných 6.000 Kč, čím je teda v smysle § 7 vl. nar. č. 234/21 zaopatrený, dcéra Edita, narodená 10. augusta 1919, a syn Hugo, narodený 3. augusta 1921, zdržujú sa v Maďarsku, kdežto v smysle odst. 1 § 6 zák. č. 167/24 prejíma štátna pokladňa s výhradou regresu náklad na penzíjne a zaopatrovacie pôžitky učiteľov škol ľudových ako i pozostalých po nich, pokiaľ osoby, o ktoré ide, bývajú na území republiky čsl.

O sťažnosti do tohoto rozhodnutia uvažoval nss takto:

Predne nutné je konštatovať, že sťažnosť výslovne brojí len proti tej časti napadnutého rozhodnutia, ktorou nebolo vyhovené žiadosti sť-ľovej o stanovenie a poukázanie zaopatrovacích pôžitkov pre siroty a to nezletilú Editu K. a nezletilého Hugona K., z príčiny ktorej len v tejto časti môže byť napadnuté rozhodnutie predmetom kognicie tohoto súdu.

Ako je to patrné z napadnutého rozhodnutia, žal. úrad odoprel stanoviť zaopatrovacie pôžitky pre svrchu zmienené siroty z toho dôvodu, že zdržujú sa ony v Maďarsku, kdežto podľa odst. 1 § 6 zák. č. 167/24 prejíma štátna pokladňa náklad na zaopatrovacie pôžitky pozostalých po učiteľovi ľudových škôl, pokiaľ títo pozostalí bývajú na území republiky čsl.

Sťažnosť nepopiera, že svrchu uvedená zákonná norma, o ktorú žal. úrad oprel svoje zamietavé stanovisko, stanoví medzi inými ako podmienku pre stanovenie a poukázanie zaopatrovacích pôžitkov pre pozostalých po učiteľovi ľudových škôl na Slov. vydržiavaných cirkvami, aby títo pozostalí bývali na území republiky čsl., a nepopiera ani správnosť tohoto stanoviska žal. úradu v napadnutom rozhodnutí zastávaného, že tým pozostalým, ktorí sa zdržujú v cudzine, neprislúcha nárok na stanovenie a poukázanie ich zaopatrovacích pôžitkov. Vytýka ale sťažnosť jedine len to, že poneváč zmienené siroty len dočasne a preto sa zdržujú v cudzine, lebo v tuzemsku nebolo takej osoby, ktorá by sa o ne starať a ich vychovávať mohla, bolo onou časťou napadnutého rozhodnutia neprávom odoprené poukázanie zaopatrovacích pôžitkov pre zmienené siroty, a tým viac bolo neprávom odoprené stanovenie týchto pôžitkov, ktorých len výplata mala byť zastavená na dobu tú, čo sa oné siroty zdržujú v cudzine. Túto námietku sťažnosti uznal nss bezdôvodnou.

Podľa odst. 1 § 6 zák. č. 167/24, o ktorú zákonnú normu oprel žal. úrad zmienenú časť napadnutého rozhodnutia, prejíma štátna pokladňa — mimo iných — i náklad na zaopatrovacie pôžitky pozostalých po učiteľoch na ľudových školách na Slov. vydržiavaných cirkvami a to medzi inými podmienkami i za podmienky tej, že dotyční pozostalí po učiteľovi na takejto škole bývajú na území republiky čsl. Táto zákonná norma vyžaduje tedy bezpochybne pre stanovenie a poukázanie zaopatrovacích pôžitkov zo štátnej pokladne pozostalým po učiteľoch na takýchto školách, aby títo pozostalí bývali na území republiky čsl.

Nelzä pochybovať o tom, že zákonodárca bol pri vydaní tejto normy vedený úvahou, že je v záujme štátu, aby zaopatrovacie pôžitky vyplácané zo štátnej pokladne, boly prevážnou mierou spotrobované v tuzemsku. Cit. zákon síce nedefinuje bližšie pojem bývania na území republiky čsl. Lež z prirodzeného významu výrazu »bývajú«, značiaceho stav trvalý, akož i zo svrchu zmieneného úmyslu zákonodárcu plynie, že mieni sa tým len také zdržovanie sa v tuzemsku, ktoré má za následok, že náklad na životné potreby osoby, ktorá činí nárok na zaopatrovacie pôžitky a tedy pokiaľ ide o nezletilé siroty, tiež náklad na jejich výživu a výchovu je hradený prevážnou mierou v tuzemsku. Zdržovanie sa v takomto smysle musí tu byť dané jak v dobe stanovenia, tak i v dobe vyplácania zaopatrovacích pôžitkov.

V danom prípade nelzä však vôbec hovoriť o tom, že by zmienené siroty zdržovaly sa vo smysle svrchu uvedenom na území republiky čsl., keďže — ako to sťažnosť sama uvádza — siroty zdržujú sa a zdržovaly sa i v dobe podania a i v dobe vybavenia žiadosti za priznanie zaopatrovacích pôžitkov v cudzine, kde je — ako je to patrné z vývodov sťažnosti — úplne obstarávaná jejich výživa a výchova, ktorá vraj nemôže byť obstarávaná v tuzemsku. Vtedy ale neni v danom prípade splnená svrchu zmienená podmienka, stanovená v § 6 odst. 1 cit. zák. pre priznanie a poukázanie zaopatrovacích pôžitkov.

Odoprel-li tedy žal. úřad s dovolávaním sa odst. 1 § 6 zák. č. 167/24 stanoviť a poukázať zmieneným sirotám jejich zaopatrovacie pôžitky z dôvodu, že siroty bývajú v cudzine, nelzä v tom spatrovať ani nezákonnosť, ani vadu pokračovania.

Taktiež nemohol nss shľadať, že by žal. úrad, keď v dobe jeho rozhodovania nebola ona svrchu zmienená podmienka splnená, bol býval — ako sťažnosť má za to — povinný aspoň zásadne in eventum rozhodnuť o tom, zda by sirotám tým prislúchal nárok na zaopatrovacie pôžitky pre prípad, že by ona podmienka sa snáď v budúcnosti splnila.

Č. 10.421.

Vojenské věci: O započtu doby ztrávené v zajetí pro vyměření odpočivných požitků vojenských osob podle § 96 odst. 6 zák. č. 76/22 Sb.

(Nález ze dne 15. března 1933 č. 4298.)

Věc: Hynek Š. v L. (adv. Dr. Frant. Wollmann z Loun) proti ministerstvu národní obrany o započet doby, ztrávené v zajetí.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Nař. rozhodnutím nevyhovělo mno st-lově žádosti o započet doby, ztrávené v zajetí pro výměru výslužného; stalo se tak proto, poněvadž st-l neprokázal, že neměl možnosti vstoupiti do čsl. legií a poněvadž st-l, jak ve své žádosti doznává, o čsl. zahraničním vojsku věděl. Přihláška jeho do vojska sice nalezena nebyla, ale emisař Dr. H. skutečně od října 1917 do února 1918 svoje emisařské poslání v ufimské gubernii, do které patřila též stanice Berďauš, konal. Tvrzení ad 2. žádosti uvedené neodpovídá skutečnosti, neboť zajatce do vojska nepovolávala Národní Rada v Moskvě, nýbrž jich odesílání nařizoval ruský hlavní štáb, a to prostřednictvím ruských úřadů. K bodu 3. v žádosti uvedenému mno poznamenalo, že 16. března 1918 nebylo ještě žádného nepřátelství mezi čsl. vojskem a bolševíky, ba naopak, několik dní před tím (10. až 14. března 1918) bojovala čsl. vojska společně s bolševiky u Bachmače proti říšským Němcům. Z Berďauše ubíral se Š. na západ — jak ve své žádosti líčí — krajem, kterým projížděly od západu čsl. vojenské vlaky; měl proto st-l dostatek příležitosti do řad čsl. vojska na Rusi vstoupiti.

Stížnost vytýká nař. rozh. především vadu řízení pro jeho neúplnost a proto, že závěr žal. úřadu postrádá logické souvislosti s okolností, že st-l se do čsl. vojska přihlásil a vyčkával v místě dosavadního pobytu až do svého povolání k službě v čsl. vojsku.

Rozhodujícím předpisem, podle kterého nutno v daném případě spor posuzovati, jest ustanovení § 96 odst. 6 zák. č. 76/22 o vojenských zaopatřovacích požitcích, které stanoví, že »vojenským osobám, které v zajetí — ač jim to bylo možno — nevstoupily do čsl. legií, nezapočítá se doba, ztrávená v zajetí vůbec.« Tento předpis byl pak blíže proveden vl. nař. č. 186/23 k § 96, jímž v odst. 3 uvedeno, že »vojenským osobám, které v zajetí nevstoupily do čsl. legií, započítá se doba ztrávená v zajetí pouze tehdy, jestliže o to požádají a prokáží, že jim nebylo možno vstoupiti do čsl. legií.«